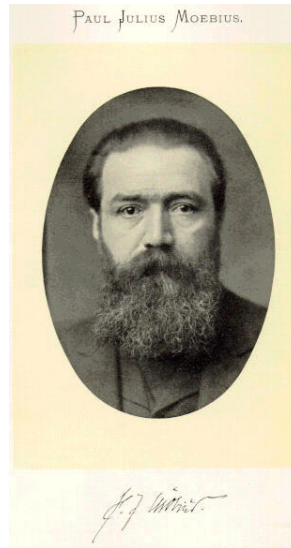

Iz istorije medicine

Paul Julius Möbius

Pol Julijus Mebius
(1853 – 1907)

Pol Julius Mebius je rođen 24. januara 1853 godine u Lajpcigu gde je završio osnovno i gimnazijsko obrazovanje. Studirao je teologiju i filozofiju u Lajpcigu, Jeni i Marburgu. Pošto je doktorirao iz filozofije studirao je medicinu na fakultetima u Jeni i Marburgu. Drugi doktorat, ovog puta iz medicine, stekao je 1876 godine. Posle obavljenog staža boravi godinu dana u vojsci gde je stekao čin višeg štabnog lekara. Po povratku u rodni Lajpcig otvara privatnu medicinsku praksu.

Po pozivu fon Štrumpela (Ernst Adolf Gustav Gottfried von Strümpell (1853-1925) Mebius postaje asistent u odeljenju za neurologiju Univerzitetske poliklinike u Lajpcigu. Posle nekoliko godina postaje šef i preuzima rukovođenje i organizaciju neurološke službe cele lajpciške oblasti. Tokom 1883 godine habilitovan je u zvanje privatnog docenta za neurologiju i neuroanatomiju ali ne prihvata ponuđeno zvanje, vraća *Venia legendi* Unverzitetu u Lajpcigu i iz ličnih razloga odustaje od akademske karijere. Osim radova iz neurologije i neuroanatomije Mebijus je publikovao i radove u kojima je opisivao poremećaje zdravlja izazvane disfunkcijama štitaste žlezde, nepotpunim diferencijacijama pola i naslednim neurološkim bolestima. Detaljno je opisao poremećaj konvergencije očnih jabučica u bolesnika s hipertireoidizmom – znak koji u klasičnoj tireoidološkoj propedeutici nosi Mebiusovo ime. Značajan doprinos istoriji medicine i istoriji uopšte Mebius čini istraživanjima i opisima bolesti poznatih ličnosti – Šopenhauera, Getea, Rusoa i Ničea. Umro je 1907 godine i sahranjen u Lajpcigu.

Najznačajniji radovi:

1. *Über hereditäre Nervenkrankheiten*. Sammlung klinischer Vorträge. Lajpcig, 1879.
2. *Pathologie des Halssympathicus*. Berlin klinische Wochenschrift, 1884.

3. *Allgemeine Diagnostik der Nervenkrankheiten*. Lajpcig, 1886; drugo izdanje, 1894; prevedeno na Ruski.

4. *Über angeborene Facialis-Abducenslähmung*. Münchener medizinische Wochenschrift, 1888.

5. *Über Kunst und Künstler*. Lajpcig, 1901.

6. *Die Basedowsche Krankheit*. In Nothnagel (Publisher): *Handbuch der speciellen Pathologie und Therapie*. Volume 12; Beč, 1894; drugo izdanje, 1903.

Najpoznatiji eponimi s imenom Pola Mebijusa:

– *Lajden – Mebijusov sindrom* (Leyden-Möbius syndrome) distrofija mišića karličnog pojasa.

– *Mebijusov sindrom (ili znak)* (Möbius syndrome or sign) poremećaj konvergencije očnih jabučica, konvergencija jedne a divergencija druge očne jabučice pri forsiranom gledanju vrha nosa.

– *Mebijusov sindrom I* (Möbius syndrome I) neurološki poremećaj kojeg čine paraliza okulomotornih mišića praćena periodičnim migrenama.

– *Mebijusov sindrom II* (Möbius syndrome II) veoma redak neurološki poremećaj kojeg čine urođena pareza mišića lica udružena s paralizom šestog i sedmog kranijalnog nerva.

R. H.

¹ Latinski: *dozvola da se bavi podučavanjem*. Uobičajeno zvanje u univerzitetima srednje i zapadne Evrope, pre svega u Nemačkoj. Uslov za dobijanje ovog zvanja je posedovanje potvrde o *Facultas docendi* (sposobnosti podučavanja) koja se, najčešće, stiče posle odbrane habilitacionog rada.